

РЕШЕНИЕ

№ 3709

гр. София, 06.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 39 състав,
в публично заседание на 16.03.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Миглена Николова

при участието на секретаря Александра Вълкова, като разгледа дело номер **12631** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК.

Образувано е по жалба вх.№24-01-51/16.12.21г на М. М. Д. от [населено място] и с проц.представител адв. Д.Т. против Решение РД-19-199/02.12.21г на Главен Секретар на НЗОК, в частта на постановения частичен отказ по т.2 от заявление по ЗДОИ с вх.№ 24-01-51/19.11.21г.

В жалбата се сочи, че Решението е проц. и мат.незаконосъобразно, постановено без да е налице основание по ЗДОИ за постановяване на частичен отказ по заявлението по ЗДОИ, както и нищожно-подписано от лице без представителна власт, като се моли за отмяната му. В съд.заседание жалбоподателката лично и с адв. Т. поддържа жалбата и претендира разноски.В писмени бележки се допълва, че съгл. чл.30 т.10 от Правилника на НЗОК, не Гл.Секретар, а Дирекция „Връзки с обществеността и протокол“ в НЗОК има предвидена компетентност да предоставя информация по ЗДОИ.Оспорва се твърдението на ответника за наличието на хипотезата на чл. 41 ал.2 от ЗДОИ. Заявената информация цели осигуряване на прозрачност в разходването на публични средства, като НЗОК следва да положи усилия и да адаптира или създаде заявената информация /съгл. практиката на АССГ/, тъй като е налице надделяващ общ.интерес по см. на ЗДОИ.Решението противоречи на чл.41и ал.1 и 3, а заявлението отговаря на чл.41е от ЗДОИ.Няма как НЗОК да упражнява функциите си и и да не разполага със заявената информация/списък на неразрешените лекарствени продукти, съгласувани от ИАЛ и внесени и заплатени от НЗОК, които обаче не са с регулирани цени,не са част от Позитивния лекарствен списък и не подлежат на

реимбурсиране/.Аналогично заявление е било подадено и до ИАЛ, като ИАЛ е дало отговор за 2019г,че е съгласувала 45 бр. такива лек.продукта/отговорът е представен по делото/.НЗОК в частично предоставения достъп до заявлението обаче сочи одобрени и заплатени само за част от 2019г- 295 бр. лек.продукта за деца. Видно от информацията на сайта на НЗОК, същата знае броя на тези лек.продукти, съответно знае и кои са те. Съгл. заповед на Министъра на здравеопазването-всяко леч.заведение предоставя на НЗОК ежемесечно в табличен вид списък на неразрешените лек.продукти-по межд.непатентно наименование. Въз основа на обединен списък на тези лек.продукти, НЗОК предприема изплащането им. Неверно е поради което твърдението на НЗОК, че не разполага с информация относно тези лек.продукти. Актът противоречи и на целта на закона, като е необоснован мотивът за нуждата от непропорционално много усилия от НЗОК, за да състави списък и да го предостави на заявителя.Бълг.граждани следва да разполагат с информация за заплащаните от НЗОК лек.продукти, за да се постигне прозрачност в разходването на общ.ресурс.

Ответникът- Гл.Секретар на НЗОК, се представлява в съд.заседание от юр.А., която оспорва жалбата и моли за отхвърлянето ѝ като неоснователна. Сочи, че Гл.Секретар има делегирани правомощия да издава решения по ЗДОИ, съгл. представена по делото заповед. Освен това- заявената информация ще се използва за научна цел, т.е. различна от целта, за която е създадена и налична в масивите на НЗОК/отчитане и заплащане/Съгл. чл. 41а ал.2 от ЗДОИ, не е необходимо повторно предоставяне на заявената информация, когато се изискват усилия извън обичайните за събирането и предоставянето ѝ.В писмено становище се сочи още, че заявената информация е обществена по см. на ЗДОИ и е налична в масивите на НЗОК, като НЗОК е зад.субект по см. на ЗДОИ.Заявителката обаче изрично е посочила, че ѝ е необходима с цел-анализ на нормативната уредба, като е налице хипотезата на чл.2а ал.1 от ЗДОИ/повторно използване/ и следва да се приложи чл.41а ал.2 от ЗДОИ. Тъй като информацията е налична в друг вид, за предоставянето ѝ в заявения структуриран вид - НЗОК следва да положи непропорционално много усилия за доп.преработка, излизаци извън обичайните операции.НЗОК няма задължение да изготвя нарочни справки в желан от заявителя вид, като това би противоречало на целта на ЗДОИ.

Съдът намира жалбата за допустима, като депозирана в срока и съобразно изискванията на АПК, от лице с активна проц.легитимация/заявител в адм.производство и адресат на акта/, пред надлежния съд, срещу инд.адм.акт по см. на АПК и ЗДОИ, поради което следва да се разгледа по същество.

Съдът установи от фактическа страна следното:

Начало на адм.производство е сложено със заявление вх.№ 24-01-51/19.11.21г на НЗОК, с което Д. желае да ѝ бъде предоставена в ел.вид, на посочен от нея мейл, следната информация, важна за анализа на действащата норм.уредба в РБ: 1/ брой на одобрените заявления за заплащане на лек.продукти по чл.7 ал.1 т.3 от Наредба № 02/19г за мед. и др.услуги по чл.82 ал.1а и 3 от ЗЗ и за реда и условията за тяхното одобряване, ползване и изплащане - за 2019, 2020г и 2021г; 2/ всички международни непатентни наименования на лек.продукти /Л./, които попадат в обхвата на чл.7 ал.1 т.3 от Наредба № 02/19г, за които заявления за заплащане по реда на Наредба №2/19г са одобрени и заплатени или предстои да бъдат заплатени от НЗОК- поотделно за всяка от годините 2019, 2020г и 2021г да се посочи одобрен и заплатен I.;

Съгл. т.5 от Заповед № РД-09-1033/02.11.21г на Управителя на НЗОК и т.21 от Вътр.правила по прилагане на ЗДОИ в НЗОК № РД-16-70/05.11.19г, на Гл.Секретар на

НЗОК се делегира правомощия да разглежда и да се произнася по заявления по ЗДОИ. Същият се е произнесъл по заявлението с Решение РД-19-199/02.12.21г/връчено/, като е посочил къде на сайта на НЗОК е достъпна информацията по т.1 от заявлението и е отказал на осн. чл. 41з ал.1 от ЗДОИ предоставяне на информацията по т.2 от заявлението- поради наличие на хипотезата на чл. 41а ал.2 вр. чл. 2а ал.1 от ЗДОИ и предвид посочената цел в заявлението и необходимостта от полагане на усилия, за да се предостави наличната информация-в заявения вид и обем. Решението за частичен отказ по т.2 от заявлението е обосновано с становища на Дирекция „Правна“, дирекция „Межд. дейност и координация на системите за соц. сигурност“, Дирекция „Лек. продукти, мед. изделия, диетични храни и помощни средства“ и Дирекция „ЛБЧТЗО“.

Жалбоподателката депозира по делото отговор на ИАЛ от 02.12.21г - по нейно запитване по ЗДОИ от 18.11.21г, с който ѝ се предоставя: 1/ списък поотделно за 2020г и 2021г - на межд. непатентни наименования, за които към датата на съгласуване на протокола от ИАЛ не е имало разрешени за употреба в РБ лек. продукти; 2/ списък поотделно за 2019г, 2020г и 2021г – на межд. непатентни наименования, включени в списъка по чл. 266а ал.2 от ЗЛЗХМ, чиято доставка е съгласувана в този период от ИАЛ; 3/ в ИАЛ има постъпило уведомление по чл. 268а ал.1 от ЗЛЗХМ за дарение на лек. продукти с I. Remdesivir чрез Б., съобразно правилата на Световната здр. организация за Добрата дарителска практика.

Жалбоподателката депозира и „Условия и ред за предоставяне, отчитане, контрол и заплащане на мед. услуги по чл. 7 от Наредба №2/19г“, утвърдени от Управителя на НЗОК под № РД-16-34/08.07.19г. Жалбоподателката се позовава на чл. 6 и чл. 7, както и на Приложение № 1 от документа, видно от които леч. заведения ежемесечно в табличен вид отчитат пред НЗОК неразрешените лек. продукти-по I., като за да се инициира плащане от НЗОК по тях- постоянна комисия изготвя обобщен протокол, който се утвърждава от Управителя на НЗОК.

Съдът намира от правна страна следното:

Решението в обж. част е издадено от лице с делегирани правомощия да се произнася по ЗДОИ от името на зад. субект НЗОК, представлявана от Управителя ѝ - както по силата на т. 5 от Заповед № РД-09-1033/02.11.21г на Управителя на НЗОК, така и съгл. т. 21 от Вътр. правила по прилагане на ЗДОИ в НЗОК № РД-16-70/05.11.19г. Вярно е твърдението на жалбоподателя, че Гл. Секретар не е адм. орган сам по себе си, но е дл. лице, на което представляващия НЗОК е делегирал изрично правомощия по ЗДОИ/а това не е забранено от ЗДОИ/. Съдът намира, че Решението в обж. част не е нищожно. Същото е издадено и в писмена форма/съгл. АПК и ЗДОИ/, като съдържа зад. реквизити по чл. 59 ал. 2 от АПК, вкл. фактически и правни основания. В хода на адм. производство не са допуснати съществени нарушения на адм. производствените правила, като са изяснени относимите факти и обстоятелства/чл. 35 от АПК/, не е нарушено правото на защита и участие на лицето, произнасянето е в разписания срок. Съдът намира Решението в обж. част за мат. незаконосъобразно и противоречащо на целта на закона-ЗДОИ, по следните съображения:

1/ няма спор между страните, че заявената с т. 2 от заявлението информация е обществена по см. на ЗДОИ, същата е налична в НЗОК/изрично потвърдено от ответника и в съд. заседание/- но не структурирана в заявения вид/списъци с I. - за трите посочени години поотделно/, като НЗОК е зад. субект по см. на ЗДОИ, а заявлението е редовно и е пределно ясно каква точно информация се търси;

2/ ЗДОИ не предвижда лицата изобщо да сочат за каква цел ще използват заявената информация, нито ответникът следва да преценява наличието на правен интерес у заявителя от получаването ѝ-в хипотезата на чл.2 от ЗДОИ и Глава Трета от ЗДОИ /противното би обезмислило съществуването на самия ЗДОИ/; правен интерес и посочена цел се изискват само във връзка с чл.2а и Глава Четвърта от ЗДОИ; в заявлението не е посочено, че информацията се иска с научна цел/както счита ответникът/, не е посочена изобщо цел, а само е посочено, че „е важна за анализа на действащата норм.уредба в РБ“;

3/ ответникът намира, че е приложима Глава четвърта от ЗДОИ / предоставяне на информация от общественния сектор за повторно използване/, вр. чл.2а ал.1 от ЗДОИ; административния орган неправилно е приел, че се касае за информация за повторно използване; повторното използване на информация от общественния сектор регулира използването на съществуваща в общественния сектор информация - за търговски или нетърговски цели, различни от първоначалната цел, за която е била създадена тя в рамките на правомощията или функциите на организация от общественния сектор; видно от подаденото заявление, в него не се сочи изрично дали информацията се търси на осн. чл. 2 или чл.2а от ЗДОИ, но и не е посочено изрично, че се търси за конкретна търговска или нетърговска цел; изводът е/поради изричното позоваване в заявлението на чл.28 от ЗДОИ,т.е. на глава Трета/, че Д. иска достъп по чл.2, в случаите на достъп по реда на чл. 2 ал. 1 от ЗДОИ, информацията е средството, чрез което заявителят цели съставяне на собствено мнение за дейността на задължения субект, докато в случаите на повторно използване на информация по реда на чл. 2а ал. 1 от закона- целта е придобиване на самата информация като такава, за последващо използване/Д. не сочи, че ще използва информацията, а че въз основа на нея ще си прави анализ/; в този см. Решение № 3324/15г на ВАС;

3/ единственото основание за отказа по т.2 от заявлението е, че НЗОК ще трябва да положи усилия, за да структурира наличната информация- в заявения вид; ответникът мотивира отказа с чл. 41а ал.2 от ЗДОИ, но може да бъде аргументиран единствено с основание по чл.41и ал.2 от ЗДОИ/лимитативно и императивно посочени/; не е налице основание за отказ по чл.41и ал.2 от ЗДОИ; не е налице нито една от хипотезите на чл. 41б ал.2 от ЗДОИ; позоваването на чл.41а ал.2 изисква обосновка – какви са тези „непропорционално много усилия, излизаци извън рамките на обичайната операция“, а такава липсва в Решението;

4/ заявлението е за общ.информация по чл.2 от ЗДОИ, а не по чл.2а от ЗДОИ; заявителката е лице по чл.4 ал.1, като има права по чл. 4 ал.4 от ЗДОИ; НЗОК е зад.субект по чл.3 ал.1, като съгл. чл.3 ал.3 вр. ал.4- може да постанови отказ само в предвидените в ЗДОИ случаи; не са налице пречките по чл.5 и чл.7 от ЗДОИ; заявената с т.2 от заявлението информация е служебна по см. на чл.11 от ЗДОИ, като достъпът до нея е свободен по принцип-чл. 13 ал.1; не е налице нито една от хипотезите по чл.13 ал.2 от ЗДОИ за ограничаване на достъпа до нея, но дори да беше налице- при наличие на надделяващ общ.интерес по см. на §1 т.6 от ДР/какъвто безспорно е налице в случая/, съгл. чл. 13 ал.4 от ЗДОИ достъпът не може да се ограничава; не е налице следователно и пречка по чл.13 от ЗДОИ; съгл. чл. 17 ал.1- достъпът до тази информация по принцип е свободен, като отказът не е обоснован с хипотезата на чл.17 ал.3 вр. ал.2 от ЗДОИ; отказът не е обоснован с хипотеза на чл. 27 ал.1/поради което е неприложима ал.2 на чл.27/ или чл.33 от ЗДОИ; отказ за предоставянето ѝ може да бъде аргументиран единствено с основание по чл.37 от

ЗДОИ/лимитативно и императивно посочени;/ не е налице нито една от тези хипотези/не е и посочена от ответника/;

Обж. част от Решението следва да се отмени като мат.незаконосъобразна и противоречаща с целта на закона, а преписката да се върне за ново произнасяне - по т.2 от заявлението, като се има предвид чл.2 от ЗДОИ и приложимата Глава Трета от ЗДОИ, както и зад.указания по-горе.

При този изход на спора, на жалбоподателката се дължат разноски- 10лв. дър.такса и 300лв договорен и внесен адв.хonorар.

Поради което и на осн. чл. 172 ал.2, чл. 173 ал.2 и чл. 174 от АПК, Съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение РД-19-199/02.12.21г на Главен Секретар на НЗОК, в частта на постановения частичен отказ по т.2 от заявление по ЗДОИ с вх.№ 24-01-51/19.11.21г, по жалба вх.№24-01-51/16.12.21г на М. М. Д. от [населено място].

ВРЪЩА ПРЕПИСКАТА на Главен Секретар на НЗОК, за ново произнасяне по т.2 от заявление по ЗДОИ с вх.№ 24-01-51/19.11.21г, съобразно задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени по-горе, КАТО ОПРЕДЕЛЯ СРОК-14дневен от постъпване на преписката при ответника.

ОСЪЖДА Национална здравноосигурителна каса да заплати на М. М. Д. от [населено място] сумата от 310 лв/триста и десет лева/, представляваща разноски по делото.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

Съдия: